

بخش (ب): جوانه زنی، نمو و رشد نبات

درس ۲: درک دوره زندگی نبات

اصطلاحات

■ سالانه

■ دو ساله

■ برگریز زمستانی

■ همیشه بهار (همیشه سبز)

■ گیاه یا نبات علفی چند ساله

■ دوره زندگی

■ چند ساله

■ نبات فصلی (سالانه) زمستانی

■ نبات فصلی (سالانه) تابستان

■ نباتات چوبی چند ساله

دوره زندگی نبات چطور تعریف می گردد؟

■ نباتات می تواند نظر به دوره های زندگی شان گروپ بندی یا طبقه بندی گردد.

– دوره زندگی مدت زمانی را دربر می گیرد که از جوانه زنی تخم آغاز و تا تولید تخم جدید زیست پذیر ادامه پیدا می کند. نباتاتی که در اطراف ما وجود دارد دارای سه دوره زندگی عمده می باشند: سالانه، دو ساله و چند ساله.

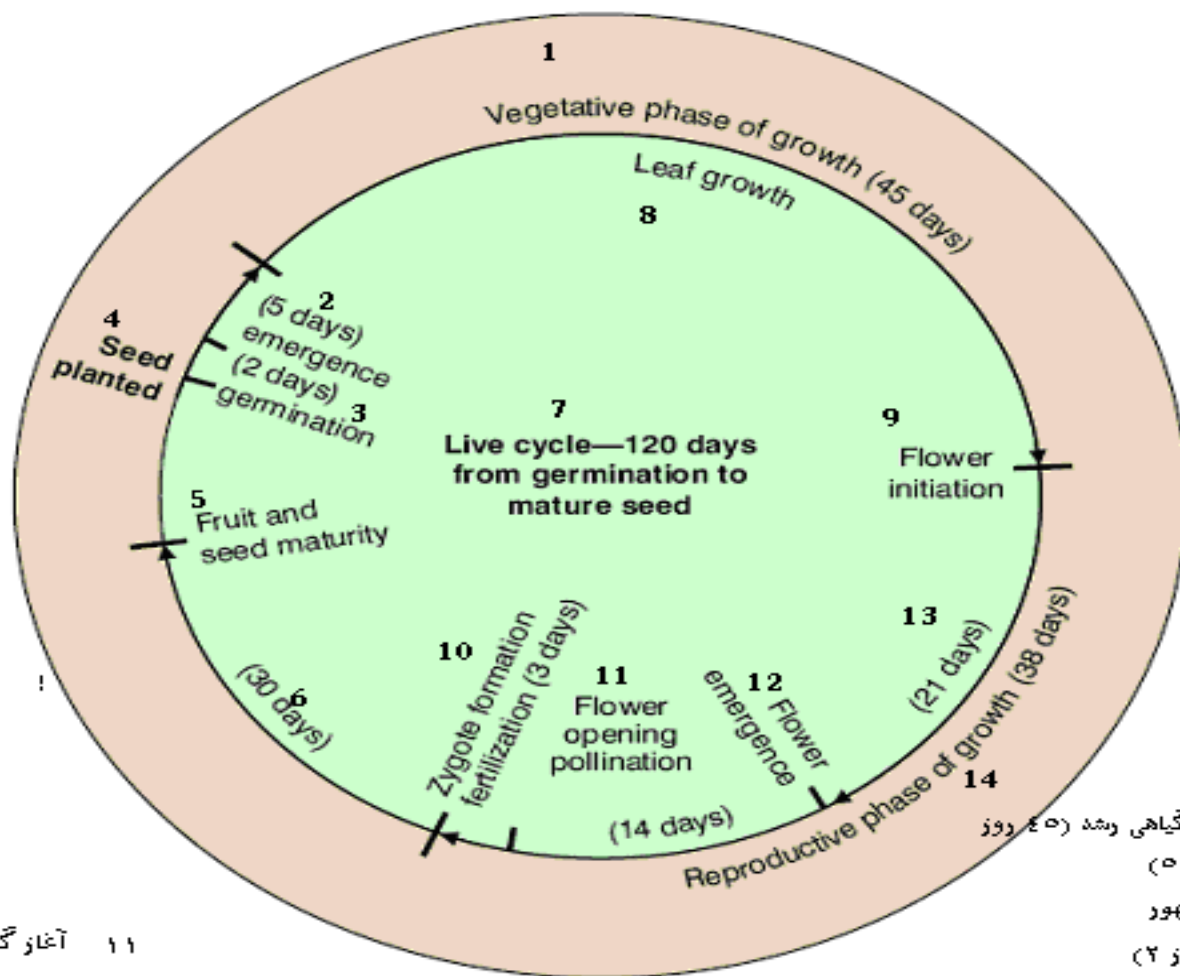

دوره زندگی فصلی یا سالانه نجات چیست؟

■ نباتاتی که دوره زندگی را در ظرف یک فصل رشد و نمو تکمیل می نماید، بنام نباتات سالانه یا فصلی یاد میشوند

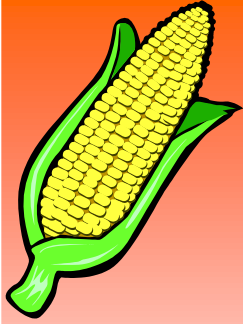
– یک نبات فصلی یا سالانه عادی بعد از جوانه زنی به تقریباً ۱۲۰ روز نیاز دارد تا تخم تولید کند. پروسه جوانه زنی تقریباً ۵ روز را دربر می گیرد. وقتی که تخم‌مانیه جات پدید می آید، نبات در مرحله گیاهی داخل می شود. مرحله گیاهی که شامل رشد و نمو برگ و تولید غذا از طریق فتوسنتز می باشد، می تواند برای ۴۵ روز دوام کند. بعداً نبات به مرحله ای می رود که در آن رشد و نمو شگوفه آغاز می گردد. این مرحله برای ۲۱ روز دوام می کند. گل‌ها در ظرف ۱۴ روز رشد نموده و پدید می آید. گرد افشانی و باروری در ۳ روز صورت می گیرد. در مرحله نهایی ۳۰ روزه، تخم‌ها و میوه‌ها به پختگی می رسد.

دوره زندگی عادی حیوان

- ۱ مرحله گیاهی رشد (۴۵ روز)
- ۲ (روز ۵) ظهور
- ۳ (روز ۲) جوانه زن
- ۴ تخم بذر شده
- ۵ پخته شدن میوه و تخم
- ۶ (۳۰ روز)

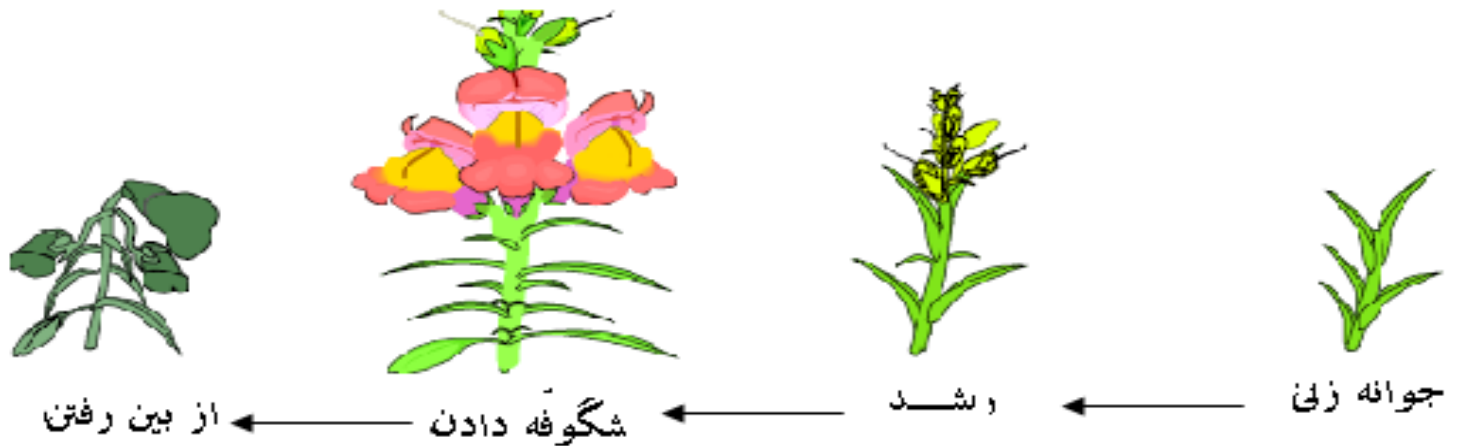
- ۷ دوره زندگی - ۱۲۰ روز
- ۸ رشد برگ
- ۹ آغاز گل
- ۱۰ تشکیل تخم
- ۱۱ آغاز گردهافشانی گل
- ۱۲ ظهور گل
- ۱۳ (۲۱ روز)
- ۱۴ مرحله تکثیر

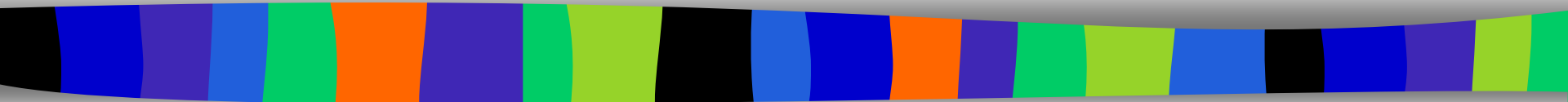
(ب) یک نوع نبات سالانه یا فصلی عبارت است از نبات سالانه تابستان. نباتات سالانه (فصلی) تابستانی مانند جواری، پنبه، رومی، و سبزیجات دیگر، در بهار جوانه می زند و در فصل بهار و تابستان به پختگی می رسد، تخم تولید می کند و از بین می رود. نباتات فصلی تابستان معمولاً در برابر درجه حرارت سرد حساس می باشد.

(ت) نوع دیگر نباتات فصلی بنام نباتات سالانه زمستانی یاد میشود. نباتات فصلی زمستانی در تیرماه جوانه می زند، غنچه گل متراکم را تشکیل می دهد، در زمستان در حالت خوابیدگی یا رکود قرار می گیرد و در بهار به رشد و نمو دوباره آغاز می نماید. این نوع نبات در بهار تخم تولید می کند. گندم و نخود از نباتات عادی زمستان در افغانستان بشمار می رود.

دوره زندگی نبات سالانه یا فصلی

دوره زندگی دو ساله نجات چیست؟

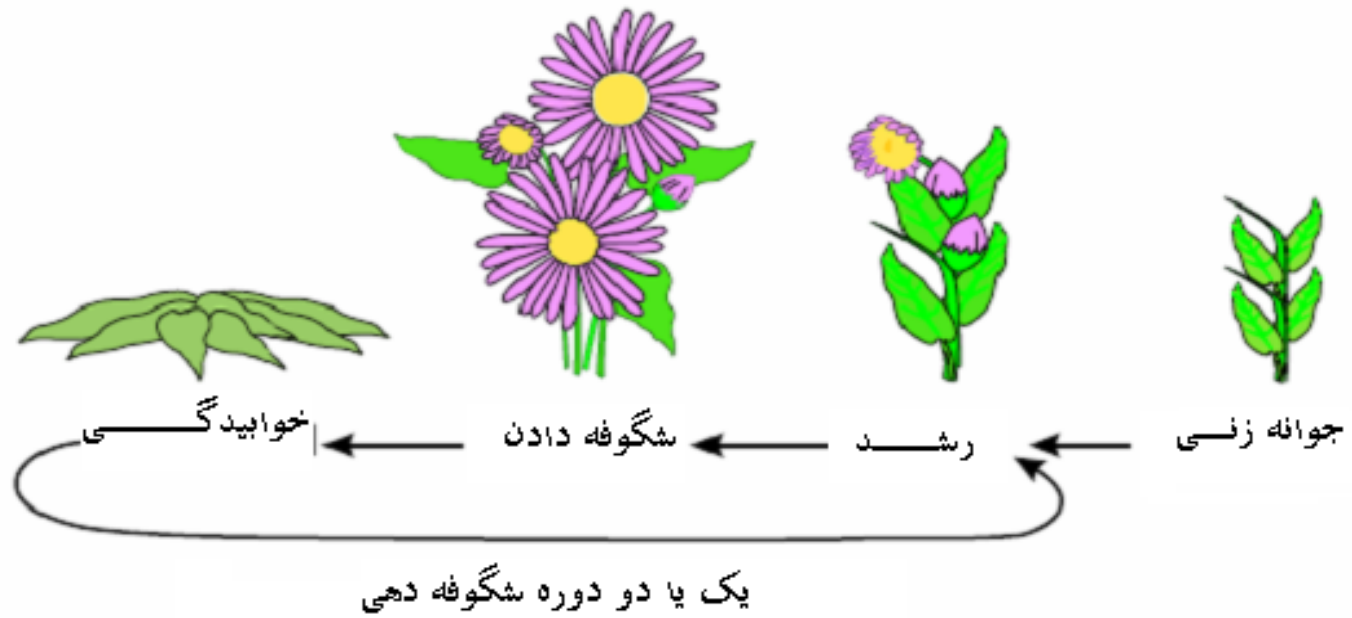

■ نباتات دو ساله نباتاتی را گویند که بخاطر تکمیل دوره زندگی برای دو سال نیاز دارد

به طور عادی، تخم نباتات دو ساله در بهار بذر می گردد. در سال اول، برگ، ساقه و ریشه های (ساختارهای گیاهی) نبات می روید، بعداً نبات در ماه های سرد در مرحله خوابیدگی داخل می شود. نبات زمستان را سپری نموده و در بهار دوم یا تابستان ساقه نبات دو ساله بطور فوق العاده دراز می شود. بعداً نبات شگوفه می دهد و قبل از اینکه بالاخره از بین می رود، میوه و تخم تولید می کند. زردگ و جغندر از دو مثال نباتات دو ساله بشمار می رود.

دوره زندگی نبات دو ساله

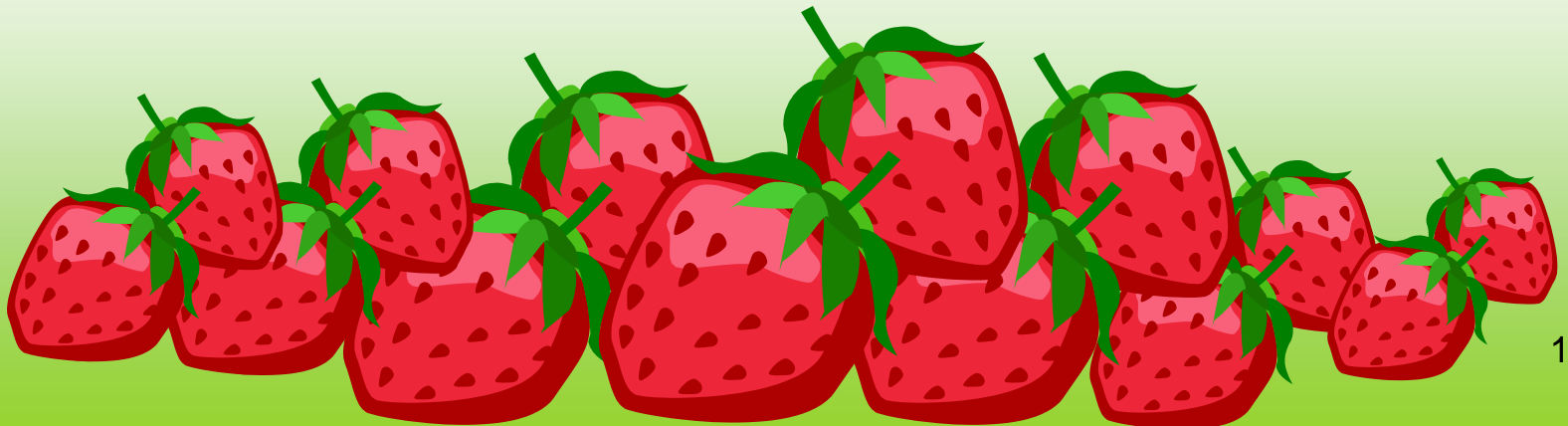

دوره زندگی چند ساله نبات چیست؟

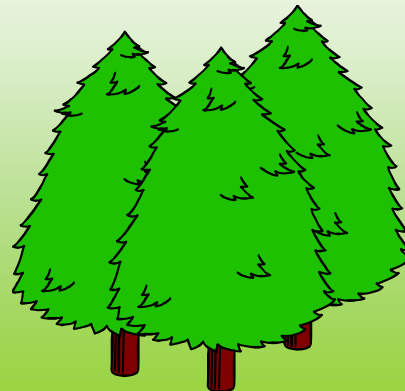

■ چند ساله عبارت از گروپ نباتاتی است که دوره زنده گی آن بیشتر از دو سال را دربر می گیرد.

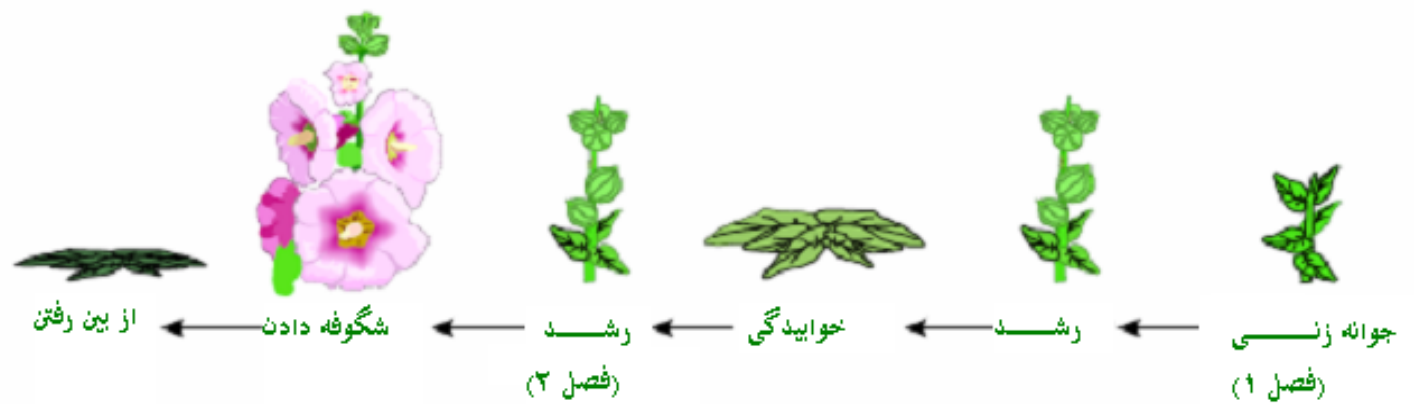
– گیاهان علفی چند ساله دارای جوانه (شاخه نورسته یا اشنعاب) است که در هر تیرماه در زمین از بین می رود. سیستم ساقه آن در زمستان زنده مانده و برای رشد شاخ ها یا جوانه های جدید در فصل بهار انرژی می دهد. مارچوبه، توت زمینی، کنگر فرنگی، و پیاز از مثالهای نباتات علفی چند ساله بشمار می رود.

– گیاهان یا نباتات چند ساله چوبی دارای نوک می باشد که در فصل زمستان زنده می ماند. در فصل بهار جوانه یا انشعاب از جوانه های نهفته آغاز به رشد دوباره می کند. درختان و بوته ها از گیاهان یا نباتات چوبی بشمار می روند. درختان و بوته های که در تیرماه برگ های خود را میریزانند بنام گیاهان برگریز یاد میشوند. گیاهانی که برگ های شان در سرتاسر سال باقی می ماند بنام نباتات یا گیاهان همیشه سبز یاد میشوند. گیاهان یا نباتات همیشه سبز تعدادی از برگ های خود را هر سال از دست می دهد. یک برگ نبات همیشه سبز قبل از ریزش برای ۱ الی ۳ سال باقی می ماند.

دوره زندگی نبات چند ساله

مرور | خلاصه

- دوره زندگی نبات چگونه تعریف می گردد؟
- دوره زندگی نبات سالانه یا فصلی چیست؟
- دوره زندگی دو ساله نبات چیست؟
- دوره زندگی چند ساله نبات چیست؟